

MEDIACJE - SKUTKI UGODY

Fundacja TAURUS

Mediacja to dobrowolna próba rozwiązania sporu na drodze negocjacji prowadzonych przy udziale trzeciej osoby, neutralnego i bezstronnego mediatora. Mediacja jest dopuszczalna we wszystkich sprawach, w których można zawrzeć ugodę, w tym w sprawach z zakresu prawa pracy, prawa rodzinnego, prawa gospodarczego, czy prawa spadkowego.

Zalety mediacji:

1. stwarza szansę na szybkie i tanie rozwiązanie sporu,
2. jest to odformalizowana procedura,
3. przyczynia się do zmniejszenia kosztów związanych z postępowaniem sądowym,
4. zapewnia stronom możliwość decydowania o jej ostatecznym wyniku,
5. zwiększa gwarancję usunięcia na trwałe konfliktu, do jakiego doszło pomiędzy stronami,
6. pozwala wypracować stronom akceptowalne rozwiązania problemu, dostosowane do ich indywidualnych potrzeb i oczekiwań,
7. zapewnia równorzędną pozycję dla wszystkich stron konfliktu lub sporu.

Cechy mediacji:

1. **dobrowolność** – udział w mediacji zależy od dobrej woli stron, każda ze stron może odmówić udziału w mediacji, czy wycofać się z mediacji w dowolnym czasie już w jej trakcie,

2. **bezstronność mediatora** – mediator powinien traktować uczestników mediacji w jednakowy sposób, niedopuszczalne jest, aby mediator działał na korzyść jednej ze stron. Mediator powinien być niezależny, niepowiązany osobiście, czy zawodowo z którąkolwiek ze stron,

3. **neutralność mediatora** - mediator nie może wywierać jakiegokolwiek presji dotyczącej przyjęcia przez strony ugody, a tym bardziej ugody konkretnej treści,

4. **poufność** - informacje wymieniane między mediatorem, stronami i innymi osobami biorącymi udział w mediacji zastrzeżone są do ich wiadomości i mediator bez zgody stron nie może przekazać żadnych informacji osobom trzecim oraz drugiej stronie, jeżeli konkretna informacja została uzyskana w czasie indywidualnego spotkania mediatora z jedną ze stron.

Mediacja może być prowadzona zarówno w czasie postępowania sądowego, jak i poza nim, stąd różni się:

1. **mediację pozasądową** – nie toczy się postępowanie sądowe, strony same decydują się na przeprowadzenie mediacji i wybierają mediatora, zgłaszając się do niego razem lub jedna ze stron zgłasza się do mediatora i prosi, aby mediator skontaktował się z drugą stroną. Listę stałych mediatorów sądowych prowadzą prezesi poszczególnych sądów okręgowych (można je znaleźć choćby na stronach internetowych sądów okręgowych). Ponadto istnieje szereg ośrodków, organizacji pozarządowych, które prowadzą mediację. Mediacja pozasądowa nie ma z góry określonego okresu trwania. To strony decydują, jak długo będzie taka mediacja prowadzona.

2. **mediację sądową** – prowadzona w czasie toczącego się postępowania sądowego, na podstawie postanowienia sądu.

Każda ze stron może złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji na każdym etapie postępowania sądowego. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyraziła zgody na mediację. Mediatora wybierają strony albo wyznacza go sąd. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy.

Niezależnie od rodzaju mediacji jej przebieg jest zbliżony:

1. ustalenie terminu spotkania - mediator niezwłocznie ustala termin i miejsce posiedzenia mediacyjnego. W drodze wyjątku mediacja może być prowadzona bez posiedzenia mediacyjnego, wówczas mediator przekazuje stronom ich wzajemne stanowiska w czasie indywidualnych spotkań z nimi,

2. mediacje - każda ze stron przedstawia swoje stanowisko w sprawie i prezentuje swoje racje. Mediacja może zostać przerwana w dowolnej chwili i przez każdą ze stron. Brak porozumienia nie może wpływać negatywnie na wyniki sprawy sądowej,

3. w przypadku dojścia stron do porozumienia, zawierana jest ugoda,

4. sporządzenie przez mediatora protokołu z mediacji,
5. złożenie protokołu z ugodą w sądzie.

Uгода i jej skutki

Jeżeli mediacja zakończyła się zawarciem ugody przed mediatorem, należy jej treść zamieścić w protokole albo w postaci załącznika do protokołu. Uгода w obu wypadkach musi być podpisana przez obie strony.

W przypadku mediacji pozasądowej, obowiązek mediatora do złożenia w sądzie protokołu z ugodą aktualizuje się dopiero w razie wystąpienia przez jedną ze stron do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody.

Jeżeli mediacja była prowadzona na podstawie postanowienia sądu, mediator obowiązany jest złożyć protokół z przeprowadzonej mediacji w sądzie rozpoznającym sprawę, niezależnie od tego, czy strony zawarły ugodę.

Następnie sąd na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem. Uгода zawarta przez strony przed mediatorem wymaga zatwierdzenia przez sąd, by mogła uzyskać moc prawną ugody sądowej, tzn. by mogła wywoływać takie same skutki, jak w przypadku, gdyby strony zawarły ugodę przed sądem (ugoda zawarta przed sądem ma moc wyroku sądowego). Niezbędne jest przy tym złożenie przez stronę wniosku o zatwierdzenie ugody, bowiem sąd z urzędu nie może zatwierdzić ugody. Wniosek mogą również złożyć obie strony.

Jeżeli uгода podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.

Następnie sąd na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem. Uгода zawarta przez strony przed mediatorem wymaga zatwierdzenia przez sąd, by mogła uzyskać moc prawną ugody sądowej, tzn. by mogła wywoływać takie same skutki, jak w przypadku, gdyby strony zawarły ugodę przed sądem (ugoda zawarta przed sądem ma moc wyroku sądowego). Niezbędne jest przy tym złożenie przez stronę wniosku o zatwierdzenie ugody, bowiem sąd z urzędu nie może zatwierdzić ugody. Wniosek mogą również złożyć obie strony.

Jeżeli uгода podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.

Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem, w całości lub części, jeżeli uгода jest:

1. sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego,
2. zmierza do obejścia prawa,
3. gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.

Ugoda zawarta przed mediatorem, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc prawną ugody zawartej przed sądem (moc wyroku sądowego). Ugoda zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym i może być podstawą przymusowej egzekucji – można na jej podstawie skierować wniosek do komornika o wszczęcie postępowanie egzekucyjnego.

Jeżeli żadna strona nie wniesie o zatwierdzenie przez sąd ugody zawartej przed mediatorem (zarówno w przypadku mediacji pozasądowej jak i sądowej), taka ugoda będzie wywoływać skutki równe skutkom umowy.

W większości przypadków w wyniku zawarcia ugody w czasie postępowania sądowego, po jej zatwierdzeniu przez sąd, sąd umorzy postępowania sądowe. Wyjątek stanowi ugoda zawarta w sprawie karnej – taka ugoda dotyczy naprawienia szkody powstałej w wyniku przestępstwa lub zadośćuczynienia za doznaną w wyniku przestępstwa krzywdę i jej zawarcie nie kończy postępowania karnego, jednak ugoda może wpływać na wymiar kary.

Roszczenia stwierdzone ugodą mediacyjną zatwierdzoną przez sąd przedawniają się z upływem 6 lat.

Więcej informacji na stronie: www.poradyprawne-taurus.pl

Informator został przygotowany w ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej w Poznaniu w 2024r.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POZnań*